

VILNIUS IJUNGTAS LIETUVON

Vilniečiai džiaugsmingai sveikina įžygiavusią Lietuvos kariuomenę

Vilniaus miestan sugrįžo tikrieji šeiminkai

VILNIUS, spal. 29. — Po ilgų atidėliojimų pereitą penktadienį Lietuvos kariuomenė įėjo Vilniaus kraštą, o vakar užėmė šį miestą — Lietuvos senąją istorinę sostinę, kurią po pasaulinio karo lenkai užgrobė ir savinasi.

Vilniečiai, vyrai ir moterys, iš džiaugsmo ašarodami ir suklaupe meldamiesi pasitiko ir sveikino karžygingą lietuvių kariuomenę, žygiuojančią lietaus nuvilgintomis miesto gatvėmis. Daug kas į kareivius svaidė gėles. Mojuota lietuvių tautinėmis vėliavomis.

Neužilgo trispalvė Lietuvos vėliava iškelta ant Gedimino pilies griuvėsių.

Vilnius susilaukė tikrųjų savo šeiminkų — lietuvių.

Santarvės valstybės džiaugias ginklų embargo atsaukimu

LONDONAS, spal. 29. — Britų spauda sveikina J. A. Valstybės jų senatui iš neutralumo įstatymo pašalinus ginklų embargo. Kai kurie laikraščiai Ameriką vadina santarvės talkininke. Pažymima, kad Amerika tuo būdu smogia Vokietijai, kuri pasišovusi Europą pavergti. Už senato žygi kreditas pripažintamas prez. Rooseveltui. Anglija dabar tikisi iš Amerikos gauti daug ginklų, o ypač lektuvų, kurių pakankamai neturi.

BERLYNAS, spal. 29. — Nacių spauda susilaiko nuo galutinės savo nuomonės dėl atšaukimo ginklų embargo iš Amerikos neutralumo akto. Nes senato žygis nėra galutinis. Šiuo klausimu žodį dar turi tarti kongreso žemesnieji rūmai.

PARYŽIUS, spal. 29. — Prancūzų spauda pareiškia,

kad J. A. Valstybių senato žygis ginklų embargo klausimu esąs teisingas, kadangi Vokietija nuo pasaulinio karo savo plauko nepakeitusi. Ryškiausia tai liūdią įvykis su amerikonišku laivu City of Flint.

WASHINGTON, spal. 29. — Vakar vėlokai vakare senatas 63 balsais prieš 30 iš neutralumo akto pagaliau išbraukė ginklų embargo. Vadinas, senatas galutinai nusprendė leisti administracijai parduoti ginklus ir municiją "demokratiniams" valstybėms.

Ateinantį antradienį ginklų embargo klausimą ims svarstyti žemesnieji rūmai. Spėjama, kad šie rūmai veikia apsidirbs nei senatas. Ir, žinoma, santarvės naudai. Santarvei bus tik tas negerumas, kai Amerikoje įsigydamas ginklus ir municiją negaus kredito — turės tuojau užmokėti.

VĒLIAUSIOS IŠ LIETUVOS VILNIAUS KRAŠTO IJUN- GIMO ĮSTATYMAS

KAUNAS, spal. 25. — Šiominis dienis išleidžiamas specialus įstatymas Vilniaus kraštui įjungti Lietuvos respublikon.

IGALYOTINIŲ VILNIAUS KRAŠTUI PASKIRTAS MERKYS

KAUNAS, spal. 25. — Lietuvos vyriausybės įgaliotiniu Vilniaus kraštui paskirtas ligišolinis Kauno burmeisteras Merkys.

KAUNE EINA DERYBOS DĖL SOVIETŲ RUSIJOS IGULŲ

KAUNAS, spal. 25. — Sūntvykusia Sovietų Rusijos karine delegacija derimasi dėl igulų Lietuvoje.

NEW YORK, spal. 25. — Prekybos departamento referentas Dulaitis ir dr. Urbutis telegrama praneša, kad jie laimingai grįžo į Lietuvą ir prašo sveikinti jų Amerikos draugus bei pažįstamus.

SENATAS PATENKINO ADMINISTRACIJĄ

WASHINGTON, spal. 28. — Vakar vėlokai vakare senatas 63 balsais prieš 30 iš neutralumo akto pagaliau išbraukė ginklų embargo. Vadinas, senatas galutinai nusprendė leisti administracijai parduoti ginklus ir municiją "demokratiniams" valstybėms.

Ateinantį antradienį ginklų embargo klausimą ims svarstyti žemesnieji rūmai. Spėjama, kad šie rūmai veikia apsidirbs nei senatas. Ir, žinoma, santarvės naudai. Santarvei bus tik tas negerumas, kai Amerikoje įsigydamas ginklus ir municiją negaus kredito — turės tuojau užmokėti.

BUVUSI LENKŲ UKRAINA PAVESTA STALINUI

MASKVA, spal. 29. — Sovietų oficiali žinių agentūra Tass praneša, kad lenkų valdytos Ukrainos dalies nacionalinis susirinkimas Lvove

Britų karo laivo minų pašalintojo igula įeidžia jūron plūdę, kuriaja nužygnama prieš panardytą povandeninį miną, kad kiti laivai saugotusi tos vietos iki mina bus sunaikinta. (Aeme telephoto.)

Popiežius grįžo Vatikanan; vakar konsekrovo 12 misionierių vyskupų

VATIKANAS, spal. 29. — Šventasis Tėvas Pijus XII vakar vakarą iš savo vasarinių rūmų Castelgandolfo grįžo Vatikanan. Vasariniuose rū-

muose praleido apie tris mėnesius. Šiandien Jo Šventenybė konsekrovo dvyliką misionierių vyskupų. Iškilmės įvyko Šv. Petro bazilikoje.

ANGLIJOJE SAVANORIAI REKRŪTUOJAMI

LONDONAS, spal. 28. — Anglija nusprendė rekrūtuoti savanorius įvairių rūšių specialistus, nuo 22 iki 35 m. amžiaus, kurie neapimti privalomos karo tarnybos įstatymu. Sakoma, pasirošama žiemos laiko kampanijai sausžemyje ir jūrose.

ESTIJOJE ARESTUOJAMI KOMUNISTAI

HELSINKIS, spal. 29. — Gauta patvirtintų žinių, kad Estijos sostinėje Talline policija areštuoja triukšmaujančius estus komunistus. Sov. Rusijos autoritetai kol kas nesikiša į šį reikalą. Dar ne visas Pabaltijis raudonarmiečių garnizonais nustatytas.

J. A. VALSTYBĖS TYLI DĖL BRITŲ ŽYGIŲ

WASHINGTON, spal. 28. — Iškeliamas aiškėn, kad šio karo laiku britai sulaukė jūrose keliolika amerikoniškų prekybinių laivų, plaukiančių į neutralinių valstybių uostus ir darę juose kratas. Šalies administracija apie tai nė žodžio.

Bet triukšmas sukeltas naciams sulaukiant laivą City of Flint.

FAŠISTAI NORI TIK STIPRĖTI

ROMA, spal. 29. — Minint fašistų žygiavimo į Romą 17 metų sukaktuves vakar premjeras Mussolini pareiškė, kad fašistinė Italija daugiau nieko nepageidauja, kaip tik daugiau kariniai stiprėti atstatomos imperijos saugumui.

NUŠOVĖ SAVO MOKYTO- JĄ LAKŪNĄ

INDIANAPOLIS, spal. 29. — Suimtas lakūnas mokinytis Ernest Pletch, kurs išpažino, kad jis lėktuvu skiriant nužudė nušaudamas savo instruktorių lakūną Carl Bivens iš Brookfield, Mo.

LENKŲ ZONOJE VOKIEČIAMS PIRMYBĖ

BROMBERGAS, (buvęs lenkų Bydgošė), spal. 28. — Nacių komisisionierius Kampe išleido dekretą, kad šioje srityje vokiečiai turėtų pirmybę visuose darbuose ir užsiėmimuose, o lenkai tik paskiausia būtų priimami į darbus.

Vokiška kalba yra oficiali, bet lenkams neuždrausta lenkiškai kalbėti.

Lenkai neturi iškelti ir nau doti swastikos.

Turintieji identifikavimo ženklus vokiečiai kiekvienam žingsny turi pirmenybę.

Lenkams uždrausta vilkėti bet kokias uniformas, arba turėti bet kokius savo tautybės ženklus.

Pagaliau visiems srities gyventojams įsakoma pateikti autoritetams turimus lenkiškus, ar kitus kokius svetimos valstybės pinigus.

ATSTOVAS DIES NIEKO NEDARO

WASHINGTON, spal. 28. — Kongreso atstovas Dies daugelio kritikuojamą ir puolamas dėl paskelbto valdininkų komunistų sąrašo.

Dies atsako, jis iš to nieko nedaras. Ir pažymi, kad tai tik pradžia. Paskiau bus daugiau iškelta viešumon raudonųjų įsigalėjimas šalies administracijos svarbiose pozicijose.

ISPANIJA IŠTRĖME GEN. MIAJĄ

MADRIDAS, spal. 28. — Mellillos teismas raudonųjų vadą gen. Jose Miają nuteisė 15-ai metų ištremimam ir įsakė konfiskuoti jo savastis. Jo žmonai teko 100,000 dol. baudos.

Gen. Miaja yra pabėgęs į Meksiką.

RUMUNIJA BIJO BULGARŲ ŽYGIO

BUDAPEŠTAS, spal. 29. — Nepaisant Italijos pastangų, Bulgarija pradėjo kokuoti su sovietų Rusija tikėdamosi, kad sovietai bulgarams padės atgauti Dobružos teritoriją iš Rumunijos.

Rumunija bijo bulgarų žygio, nes tas sukeltų Balkanuose karą ir iš to naudos būtų tik bolševikams.

LENKŲ GARLAIVIAI KAUNE

KAUNAS (E). Merkinėje internuoti septyni lenkų garlaiviai po ištisos savaitės pludymo Nemunu, pasiekė Kauną ir padėti Kauno žiemos uoste.

ČEKAI PRAHOJE KOVOJA SU NACIŲ POLICIJA

PRAHA, spal. 29. — Nacių policija vakar smarkiai susikirtė su čekais, šiems minint Čekoslovakijos respublikos įsteigimo 21 metų sukaktuves, kurių minėjimas buvo uzdraustas.

Įvairiose miesto dalyse čekai pasirengė į demonstracijas ir visur susidūrta su vokiečių ir čekų valstybine policija.

Gausinga čekų minia susimetė žygiuoti į Venceslavo aikštę, kur yra čekų tautos globėjo šv. Venceslavo statula.

Policija nusprendė čekų nei-leisti ir aikštę iš anksto apjuosė virvėmis.

Pirmasis rimtas čekų su vokiečių policija susikirtimas įvyko Sruobek viešbučio priešakyje, kur policija bandė demonstrantams nuplėšti jų tautinius ženklus. Čekai ėmė gintis. Kitur tas pat pasikartojė.

Kai kuriose miesto dalyse buvo girdimi šaudymai. Keturi asmenys nužudyta ir šimtai sužeistųjų. Areštuotųjų skaičius nežinomas, bet kalbama, kad tūkstančiai.

NEŽINIA KUR YRA LAI- VAS CITY OF FLINT

WASHINGTON, spal. 29. — Maskva ir Berlynas nenori tikrai pasakyti, kur yra vokiečių užgrobtas amerikoniškas prekybinis laivas City of Flint. Bolševikai ir naciai paduoda klaidinančias žinias. Šalies administracija pasirošusi imtis griežtesnių priemonių, ypač prieš "draugingus" Amerikai bolševikus.

PREZIDENTAS PRIEŠ DIES KOMITETĄ

WASHINGTON, spal. 28. — Spaudos konferencijoje prezidentas Rooseveltas paklaustas nuomonės dėl Dieso komiteto viešai paskelbto komunistų federalinių tarnautojų sąrašo. Prezidentas trumpai atsakė, kad jam neteko skaityti to "biaurių procedūros".

ANGLIJA BIJO VOKIEČIŲ UŽPUOLIMO

LONDONAS, spal. 29. — Anglija atsidėjusi stebi vokiečių kariuomenės koncentravimus vakariniam karo fronte. Bijo, kad vokiečiai per Olandiją neužpultų Anglijos. O jie tai gali padaryti savo žaibiniu greičiu, sako specialistai.

BERLYNAS, spal. 29. — Naciai sako, kad šiame kare Vokietija praradusi tik tris povandeninius laivus. Santarvė atsako, kad 20.

LONDONAS, spal. 29. — Skotijos pakrantėse vakar numuštas vienas vokiečių lėktuvas.

PARYŽIUS, spal. 29. — Prancūzija iš karo tarnybos paleidžia apie 100,000 vyrų. Per daug sumobilizuota.

RYGA, spal. 29. — Pirmasis sovietų traukinys su raudonarmiečiais atvyko į Latvijos pasienį sudaryti sovietų įgulas Latvijoje.

SOVIETŲ ISTORIKAI IŠLEISIA ŽMONIJOS PRAITĖS ISTORIJĄ

ROMA. — Žiniomis iš Maskvos, sovietų istorikai pasiryžo paruošti ir išleisti gerai sistematizuotą žmonių praitės istoriją, kurioje būtų atvaizduota visų mums žinomų žmonių bendruomenių istorija. Tų bendruomenių istorija bus patiekta skaitytojui griežta chronologinė tvarka, pradedant jų seniausiais raidos laikotarpiais ir baigiant mūsų dienomis. Be to vienos ar kitos bendruomenės (visuomeninio luomo) istorija bus atpasakota ne atskirai nuo kitų bendruomenių istorijos, o su jų gyvenimiškąja jungtimi.

Pirmame "Pasaulio istorijos" tome bus atvaizduota visų iki šiol buvusių "istorijos filosofijų" sistemos ir pažiūros pradedant antikos istorikais ir baigiant šių dienų istorikais. Paskui, antrame tome, bus atvaizduota pirma pradinės žmonių bendruomenės istorija.

Žinovai abejoja apie tos istorijos vertę, nes, kaip žinoma, sovietuose viskas nudažoma sovietizmu. Istoriai rašys, o komisarai cenzūruos ir taisy, kad neįsiskverbtų kokių nors kapitalistiškų, arba krikščioniškų minčių.

ITALIJA SU ANGLIJA PA- SIRASĖ PREKYBOS PAKTĄ

ROMA, spal. 28. — Italija su Anglija pasirašė sutartį sudaryti pastovią mišrią prekybos komisiją.

SKELBKITĖS "DRAUGE"

ORAS
CHICAGO SRITIS. — Numatomas pragiedrėjimas; šalčiau.
Saulė teka 6:20, leidžiasi 4:47.

"DRAUGAS"

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

2334 SOUTH OAKLEY AVE., CHICAGO, ILLINOIS

Published Daily, Except Sundays

Subscriptions: One Year — \$6.00; Six Months — \$3.50; Three Months — \$2.00; One Month — 75c. Europe — One Year — \$7.00; Six Months — \$4.00; Single Copy — 3 cents.

Advertising in "Draugas" brings best results.

"DRAUGAS"

Išsina kasdien, išskyrus sekmadienius. Prenumeratos kaina: Jung. Amerikos Valstybėse: Metams — \$6.00; Pusei Metui — \$3.50; Trims Mėnesiams — \$2.00; Vienam Mėnesiui — 75c. Kitose valstybėse prenumerata: Metams — \$7.00; Pusei Metui — \$4.00. Pavieniai numeriai — 3c. Skaitmenų kamos prisunčiamos pareikalavus. Entered as Second-Class Matter March 31, 1916, at Chicago, Illinois, Under the Act of March 3, 1879.

Amerikos Raudonasis Kryžius

Amerikos Raudonasis Kryžius skelbia savo 23-čią metinį vaują, kuris prasidės lapkričio 11 d. ir baigsis to paties mėnesio 30 d. Šios garbingos organizacijos veikimo rekordas yra nepaprastai gražus ir jos reikšmė begalo svarbi.

Ji veikia nuo 1881 metų. Nebuvo didesnės ar mažesnės katastrofos šiame kontinente, kur Amerikos Raudonasis Kryžius nebūt suteikęs greitą pagalbą. Ar gaisras, ar žemės drebėjimas, ar potvynis, ar kita nelaimė užklupo žmones, paliekant juos be pastogės, be duonos, be medicamentų, Raudonasis Kryžius visakuo neįsivaikėjęs apsupo. Sunkiu būtu trumpame rašinyje aprašyti tuos didelius organizacijos nuopelnus, apskaičiuoti išleistas pašalpas pinigų sumas ir įvertinti jos vadovybės ir visų darbininkų didelį pasiūlymą gelbstint vienokias ar kitokias nelaimės paliestas žmones.

Raudonasis Kryžius ištisias savo galėtingą ranką ir kitų kontinentų žmonėms, jei mato, kad toji pagalba yra reikalinga. Reikia neužmiršti, kiek daug gero padarė ši organizacija Pasaulinio Karo metu ir po karo. Ji šelpė visas tautas, visus žmones. Ir lietuvių tauta buvo sušlepta.

Prasidėjus naujam karui Europoje, milijonai žmonių netenka pastogės, duonos, drabužių ir kitų reikalingiausių gyvenimui dalykų. Jan dabar Raudonasis Kryžius yra apverstas prašymais pašalpos. Jų bus daugiau. Tad, einant Amerikos Raudonojo Kryžiaus vaujui, visi, kurie tik galime, tapkime jo nariais ir dalininkais tų visų kaimių kraščių miškosios artimo meilės darbų.

Dar Apie Klaipėdą

Sovietų Rusija, paėmusi savo žinion Estijos ir Latvijos uostus, juos skubiai fortifikuoja. Pasirodo, kad jai ir tų uostų neužtenka. Ji nori paimti Suomijos uostus ir paversti Hitlerį gražinti Klaipėdos uostą Lietuvai, kad ir ji galėtų fortifikuoti ir savo reikalams naudoti. Tas daroma strateginiais sumetimais, nes Pabaltija tuo požiūriu yra labai svarbioji pozicija.

Pasirodo, kad jei Stalinas labai užsispirs "atgauti Lietuvai" Klaipėdą, Hitleris tam daug nesipriešins.

Sakoma, kad Hitleris jau pirmiau tai kiek "nujautęs" ir dėl to Klaipėdos uosto reforfikavęs. Be to, valdžia išpėjusi vokiečius nėsiskubinti supirkinėti iš lietuvių žemės ūkius, namus ir kitokią nuosavybę Klaipėdos krašte.

Tai nėra be priežasties.

Spėjama, kad, ar vienaip ar kitaip bus, Sovietų Rusija, ar anksčiau ar vėliau, pareikalauti laisvo tranzito per Klaipėdą.

Reikia pasakyti, kad, jei bolševikai vykdys šį savo užsimojimą, Lietuva ypatingai akylai turės budėti, kad dar daugiau nebūt pažeistas jos suverenitetas.

Ir Jie Bijo

Sovietų Rusijos kariuomenės garnizonai Estijoje jau apgyvendinti. Kaip jau buvo rašyta, bolševikų kariuomenė atsivežė su savim ne tik daug ginklų, bet vagonais komunistiškos propagandinės literatūros ir gatai įrengtas spaustuves, kad daugiau tos literatūros galėtų prisispasindinti. Taip pat atsivežė daug ir propagandinių filmų.

Bet, kaip pranešama, bolševikų komisarai, nežiūrint tokio "apsiginklavimo", yra susirūpinę savo kareiviais. Sakoma, kad jie labai norėtų juos leisti laisvai maišytis su Estijos gyventojais.

Bolševikų kareiviai, pamatę, kad Estijos žmonės daug kultūringesni už Rusijos žmones, geriau gyvena negu rusai, kad Estijos

APŽVALGA

Atsparumo Laidas

Lietuvių katalikų savaitraštis "Amerika" įdėjo tokį vedamąjį straipsnį:

"Kam čia slėpti baimę ir abejones dėl Lietuvos ir jos žmonių likimo, kai jos žemėn atžygiuoja svetima kariuomenė, išauklėta žmogaus vertės nepripažįstančioje ideologijoje? Dabar tenka labai rimtai galvoti ne tik, kaip Lietuva išlaikys per 20 metų žavingai klestėjusią nepriklausomybę, bet ir kaip jos gyventojai atsispirs gresiančiai propagandai, visiškai svetimam lietuvių tautos gerovei. Faktinai, Lietuvos nepriklausomybės likimas gaudžiai susijęs su katalikybės išlaikymu tautoje.

"Labai tiksliai naujasis Lietuvos atstovas prie Šventojo Sosto, Stasys Girdvainis, pareiškė, kad Lietuva yra katalikybės tvirtovė šiaurėje. Bet taip pat didelė tiesa, kad katalikybė yra ir Lietuvos apsaugos tvirtovė. Katalikybė yra neišsieniamas šaltinis, duodęs dorovinių jėgų asmeniui ir tautai išlikti atspariam prieš bet kokius pavojus. Katalikybė suteikia asmeniui pajėgos ir padaršinimo už savo idealus net ir gyvybę atiduoti. Tad Lietuvoje turės būti sukauptos didžiausios pastangos sustiprinti žmonėse katalikybės įtaką.

"Tik apgailestauti dabar tenka, kad per paskutinius 8 metus, iki šių metų kovo mėnesio, Lietuvoje vesta klaidinga ir žalinga vidaus politika, slopinusi katalikų gajumą, platinusi jaunuomenėje įsitikinimų kaitaliojimų žygius, vertusi vargšan patekusius jaunuolius studentus atlikinėti tamsų savo draugų šnipinėjimo ir išdavinių darbų. Mokyklų jaunuomenei neleista burtis į ideologines sąjungas, varžyti kaimo idealingo jaunimo susirinkimai, o lengva širdimi pakęsti vakaruškavimai, gegužiniavimai. Kaimo švietėjai, mokytojai, buvo atstumti nuo gausiausio jaunimo ir versti tarnauti tik mažai grupei žmonių.

"Bet, aciu Dievi, tiems trumparegiškiems veiksams padarytas galas, kai prie valstybės vairo atsistoje vieningo darbo vyriausybė, nuosirdžiai remiama visame krašte pripažinto šviesaus autoriteto — kariuomenės vado, gen. Raštikio. Visų padoriųjų vadų suprasta, kur glūdi krašto atsparumo laidas. Atstatyti santykiai su didžiausia pasaulyje dorovine pajėga, Šventuoju Sostu, irgi rodo, kur klysta Lietuvos gyvenimo vairs — į stiprinimą ir didinimą dorovinių jėgų. Kuo aukštesnis tautos dorovingumo laipsnis bus, tuo stipresnis ir nepriklausomo gyvenimo laidas".

Berlynas Ramino

Einant deryboms tarp Lietuvos ir Sovietų Rusijos, "L. A." korespondentas Berlyne patiekė tokių žinių:

"Geri tradiciniai ekonominiai ir politiniai santykiai tarp Lietuvos ir Sovietų Rusijos Lietuvos užsienio reikalų ministro kelionės tikslą daro dar ryškesnį. Be to, Lietuva turinti dar ir Vilniaus klausimą, dėl kurio šiandien tenka su Sovietų Rusija, kaip atitinkamos Lenkijos dalies paveldėtoja, labintis.

Toliau diplomatinuose bei politiniuose Berlyno sluoksniuose nurodoma, kad nežiūrint bendrų Baltijos valstybių ir Sovietų Rusijos santykių, Lietuvos geografinė padėtis kiek skiriasi nuo Estijos ir Latvijos. Faktas, kad antrasis didelis ir tiesioginis Lietuvos kaimynas — yra vokiečių reikas, savaip galis atsiliiepti ir į Lietuvos ir Sovietų Rusijos santykius. Dalinai dėl šios priežasties mėginama aiškinti ir paskutiniu laiku lietuvių vokiečių santykių pagerėjimą, kurie atsakingų vokiečių sluoksnių ligi paskutinių dienų aiškiai pabrėžiamas. Todėl čia vyranta nuomone, kad Lietuvos ir Sovietų Rusijos susitarimai vargu galėtų turėti tą patį politinį charakterį, kaip ir Sovietų Rusijos susitarimas su Estija".

visko pilna ir ką tik nori gali nusipirkti, kuomet Sovietų Rusijoje ir už pinigų negali reikalingų dalykų įsigyti, gali užsikresti buržuazine dvasia ir, grįžę į Rusiją, daryti palyginimus ir tuo sukurstyti žmones.

Dėl to, bent tuo tarpu, manoma Sovietų kareivius izoliuoti nuo Estijos visuomenės. Panašūs pavojai gręšia bolševikų kareiviams Lietuvoje ir Latvijoje.

Laimingo Gyvenimo Pagrindai

Jaunų tėvų rūpesčiai

Džiaugiuosi, kad "Draugas" pasiekia daug jaunų tėvų, jaunų šeimų. Tikiuosi, jiems bus naudingos tolimesnės pastabos, besistengiant paruošti savo "angelėliams" — vaikučiams laimingą ateitį.

Auklėjimo tikslai

Vaikelių auklėjimo tikslai yra vienas svarbiausias — pirmaeilis ir kiti antraeiliai tikslai.

Kaip kiekvieno asmens galutinis svarbiausias gyvenimo tikslas yra amžinoji laimė danguje, taip vaikučių auklėjimo svarbiausias tikslas yra paruošti vaikelį sielą dangui.

Antraeiliai, laikinieji tikslai: šviesus protas, galinga valia, iniciatyva, kūryba, profesija etc. Šių tikslų siekiama, einant mokyklose atitinkamus mokslus.

Religinio požiūriu imant, mums aišku, kad Dievo teisme tėvai nebus klausiami, ką jie yra darę, kad daugiau pinigų, turto paliktų savo vaikams, nebus klausiami ir kokią vietą juos iškelė, — nei Jūs klaus, ar paruošė savo vaikelį sielą amžinam išganymui. Teks atsakyti, ar tėvai padėjo vaikeliams atsiekti to šventumo laipsnį ir tame laume, kuriame Viešpats norėjo, kad jie būtų.

Namų nuotaka

Didžiausi vaikelių pasaulyje geradariai yra tėvai. Tėviška meile juose myli savo atvaizdą ir panašumą, savo džiaugsmą ir ateitį, savo gražiausius prisiminimus ir buvusį vargą. Vaikeliai juodu sujungia ne vien prigimtine, bet ir antgamantine meile. Toji meilė kyla iš Visatos Kūrėjo. Nuolatine jam pagarbos ir padėkos giesmė — gyvenimas sudaro šventą namų nuotaką. Gera yra jaunutei širdžiai tuose tėvelių namuose, kur abudu tėveliai myli Dievą, ir stengiasi pilnai Jo valią įgyvendinti.

Toj šeimoje, žydi tvarka, taika, meilė, pamaldumas, susiklausymas, savitarpė pagalba bei pagarba. Jaunutis kūdikis tų dalykų neskiria, bet jaučiasi laimingas. Tikrai, laimingos kūdikystės dienos, kai jos ramiai skrieja mylinčių tėvelių namuose, kuriuose visa yra perimta šventa Dievo baime ir tikroju pamaldumu. Čia ištarti pirmieji vaikelio žodžiai, čia pasireiškė jo mintis, jo norai ir siekiai.

Gerųjų tėvelių namai yra pirmoji mokykla

Norint į gerą pakreipti vaikelio protą, jo pirmuosius protingus norus, — reikia, kad jo tėvelių namuose būtų tai, ką tėvai nori įdiegti į jauną širdį. Kadangi jie nori vaikelį paruošti dangui, tad dangaus atmosfera — nuotaika turi pažymėti namus. Religija turi turėti sprendžiamos įtakos tėvų gyvenime, jei norima, kad pradėdas vystytis kūdikio protas pasirinktų tą patį linksmą.

Iš to galime suprasti, ko

lėl Bažnyčia kreipia daug dėmesio į tai, kad jaunieji tėvai būtų abudu geri katalikai, suprantą moterystės luomo ne vien teises, bet ir pareigas.

Gyvenimas moko, kad nelaimė gręšia tai šeimai ir jos vaikeliams, kurioje yra viena pusė atšalusė — atitolusi nuo tikėjimo, ar visai metusi Dievą ir nepaisanti Jo valios. Tikrai, tokioje šeimoje negal būt religinės nuotaikos, kurios pasigenda kūdikio širdis. Ji maitinama priešingumais per pirmuosius 3 ar 4 metus, kol 5 ar 6 metų kūdikis stosi į pradžios mokyklą. Gerai, jei toji mokykla bus tikybinė, paparinė. Nors su vargu, bet ji gali daug ką papildyti ir pataisyti iš pirmųjų kūdikio metų išpūdių.

Išvada

- 1. Geras kūdikio auklėjimui reikalingi ne vien patogūs vystyklai, bet labiau tėvų religinė dvasia ir jų meilė.
2. Kūrikį dangui auginant, jisai turi pat gyvenimo pradžioj pajusti, jog tikėjimas yra svarbiausias gyvenime dalykas.
3. Geras tėvas ir gera motinėle pamoko savo angelėli meilės gerajam Dievui, kūdikiui prieinamu būdu, pirmuoju vaikeliams atsiekti to šventumo laipsnį ir tame laume, kuriame Viešpats norėjo, kad jie būtų.
4. Tėvelių namai yra kūdikiui laimės vieta ir jo pirmoji mokykla.

Kun. dr. K. A. Matulaitis, M.I.C.

Aukso Grūdėliai

Žmogus yra mėgstas grūntis gyvulus. — G. Papini

Laikykis drausmės, nepamesk jos; sergėk ją, nes ji tavo gyvybė. — Pat. 4, 13.

Kas atidaro langą tinginystei, tas kausto savo dvasinę pajėgą ir pranašauja jos gilų sustingimą.

Mano minutės jau suskaičiuotos. Danguje nei mano meilė, nei mano garbė, nei garbė, kurią turėsiu duoti Kristui ir suvą Dievui, jau nebedidės... O, kaip brangus yra laikas! Kardinolas Mercier.

DALYVAUKIMĖ "DRAUGO" 30 METŲ SUKAKTUVIŲ BANKIETE

Kalba kun. J. Mačiulionio, M.I.C., pasakyta iš WCFL radio stoties

Budriko radio valandos leidėjus sveikinu ir linkiu taip jiems, taip šios valandos klausytojams, geriausio pasisekimo. Budriko ir "Draugo" bendradarbiavimas jau kelioika metų kaip tęsiasi ir, tikimės, Jo Eminencija, — "aš tai patoks malonus ir nuoširius bendradarbiavimas pasiliks visados.

Rugsėjo 28 diena. Sėdžiu arti Jo Eminencijos Kardinolo Mundelein audiencijos kambario. Sale manęs prisėdo atvykęs iš New Yorko svarbiais reikalais advokatas. Jis ir laukia pasikalbėti su Jo Eminencija.

Po penkių minučių išsina iš audiencijos kambario kunigas ir aš šaukiamas į audiencijos kambarį. Pasisveikinome su Jo Eminencija ir aš pradėjau referuoti Jo Eminencijai Chicagos lietuvių reikalus. Pirminiau Jo Eminencijai, kad 30 metų paminejimui ruošama "Draugo" istorinis puslapis. Galų gale prašiau Jo Eminencijos pagalbos — palaiminimo "Draugo" bendradarbiams. Jo Eminencija, kaip senovės patrijarkai, iš gilinos širdies tarė: "Telaimina Jūsų darbą

Visagalis Dievas". Bet dar aš pridūriau: Malonėkite šį palaiminimą suteikti "Draugo" bendradarbiams raštu, kad galėčiau tai paskelbti mūsų dienrašty. "Gerai", — atsakė, — "aš tai patoks malonus ir nuoširius bendradarbiavimas pasiliks visados. Rugsėjo 28 diena. Sėdžiu arti Jo Eminencijos Kardinolo Mundelein audiencijos kambario. Sale manęs prisėdo atvykęs iš New Yorko svarbiais reikalais advokatas. Jis ir laukia pasikalbėti su Jo Eminencija. Po penkių minučių išsina iš audiencijos kambario kunigas ir aš šaukiamas į audiencijos kambarį. Pasisveikinome su Jo Eminencija ir aš pradėjau referuoti Jo Eminencijai Chicagos lietuvių reikalus. Pirminiau Jo Eminencijai, kad 30 metų paminejimui ruošama "Draugo" istorinis puslapis. Galų gale prašiau Jo Eminencijos pagalbos — palaiminimo "Draugo" bendradarbiams. Jo Eminencija, kaip senovės patrijarkai, iš gilinos širdies tarė: "Telaimina Jūsų darbą

Mes labai džiaugiamės Katalikų Bažnyčios progresu Chicagoje lietuvių tarpe. Per 30 metų daug naujų bažnyčių, mokyklų ir kitų gražių įstatyčių pastatyta. Prie jų kūrėmosi "Draugas" yra labai žymiai prisidėjęs. Taigi "Draugas" kviečia draugijas, biznesierius, visus, prisidėti prie istorinio "Draugo" 30 metų gyvavimo paminėjimo. Padėkite mums išleisti didelį, 32 puslapių "Draugo" numerį. Jis išeis 18 d. lapkričio. Taigi, draugijos ir biznesieriai duokite mums skelbimų ir užsirekordukite šioje "Draugo" 30 metų papuoštoje laidoje.

Taip pat kviečiame visus dalyvauti "Draugo" 30 metų sukaktuvių bankiete, kurs įvyks lapkričio 19 d., Shoreland Hotel. Prie pietų bus labai graži programa, kurią ruošia Chicagos lietuvių žymūs artistai.

TRYS ANGELAI

Buvo tai vnetų pradžioje. Plėčiai skambėjo varpai nuo visų bokštų. Tuomet susto Dievas tris angelus į miestus ir sodžius apžiūrėti žmonių nelaimes. Pirmasis angelas skraidė virš kapinių ir skaitė karstus tų, kurie praėjusiais metais ar staiga, ar išlėto tapo girtuoklystės aukomis ir buvo jų daug tūkstančių. Antrasis iš lengvo ėjo per ligonines ir pamišėlių namus ir tėjimo skaičių tų, kuriems girtuokliavimas įvarė ligas arba pamišimą. Trečiasis žingsniavo per kalėjimus ir jo akys matė labai

daug tokių, kuriuos girtuokliavimas privedė prie praškalimų.

Paskui suėjo visi trys angelai. Jie glbiai atsiduso: "Ak, kiek ligų ir kiek mirčių, kiek nelaimių ir kiek vaitojimų, kiek atgailos ir kiek sopulių ir taip daug, daug asarų teko mums išvysti.

Ir jie padavė viens kitam rankas ir prižadėjo tol dirbti, kol girtuokliavimas nebus pergalėtas. A. Valančius

Nebūk prietelis tėjam, kuri neturi artimo meilės. Gyvenimas nors trumpas, bet doras yra daug geresnis už ilgą, bet blogą.

Copyright © 1939, United Newspaper Features, Inc.

108 Specialus Tribunolai Svetimsaliam

(Specialiai "Draugai" iš Londono)

Spalių mėn. pradžioje įvairiose Anglijos vietose pradėjo veikti tam tikri specialūs tribunolai, per kuriuos turės pereiti visi esą bei buvę Vokietijos, Austrijos ir Čekoslovakijos piliečiai. Jų Anglijoje priskaitoma apie 60 tūkstančių. Didžiojoje tai visokie pabėgėliai ir ypač didelį nuosimtį sudaro žydai. Bet toje grupėje yra ir gana daug (sakoma, kad virš 10 tūkstančių) tikrų vokiečių. Kai kurie iš jų čia ilgai gyveno, turėjo biznį, mokėsi ir t.t. Vieni nesuspėjo išvažiuoti, kiti dėl vienokių ar kitokių priežasčių gal visai nenorėjo išeiti šio krašto.

Todėl nuo pat karo pradžios visi tie svetimšaliai buvo vienodai traktuojami: buvo laikomi "enemy aliens" — priešais. Dabar minėti tribunolai turės nustatyti katras iš tų 60,000 tikrai yra "priešas" ir katras — "draugingas svetimšalis".

Viso veikia 108 tribunolai. Jie įsikūrę įvairiausiose vietose, labai daug tiesiog mokyklose arba klebonijos salėse. Visa eilė tribunolų veikia tik vienoje Londono apylinkėje, vadinamame Hampsteade: čia gyvena net ketvirta dalis minėtų svetimšalių. Tai labai turtingas rajonas. Gražūs namai, daug alėjų, sodai. Šv. Jono bažnyčios namuose, didelėse salėse, posėdžiauja tribunolai. Vienos bylos nagrinėjimas trunka 10-15 minučių ir todėl per dieną pereina 35-40 asmenų. Teisėjas po ranka turi kiekvieno teisiomojo dossier arba "gyvenimo bylą", kurią iš anksto yra paruošęs Scotland Yardas. Bet galutinas sprendimas pareina nuo teisiomojo parodymų. Kartais "teisiomas" asmuo atveda liudininkus. Jais būna angļai, kurie aiškina, kad jų pažįstamas svetimšalis yra tikras pabėgėlis arba kad, jeigu jis dar

Senatoriai Key Pittman ir Tom Connelly, padėję sureduoti vadinamą "Cash and Carry" biliu, sveikinas, kuomet tas bilius senate perėjo 63 prieš 30 balsais. (Acme telephoto)

yra Vokietijos pilietis — nėra pasirodęs kaipo Anglijos priešas ir panašiai.

Dažnas silpnai arba visai nekalba angliškai. Todėl teisėjui padeda vertėjas. Tribunolų sudaro tik trys asmenys: teisėjas, vertėjas ir policijos inspektorius, kurs kartu eina ir tribunolo sekretoriaus pareigas. Prieškambaryje, kur susėdę laukia savo eilės seni bei jauni svetimšaliai, dar yra keli civiliai apsilikę inspektoriai. Katras iš tribunolo salės išeina kaipo "draugingas", tam vienas iš inspektorių paduoda jo pasą ir sako, kad jis yra laisvas. Daugeliui tas žodis reiškia, kad jis ne tik nebūsiąs internuotas, bet dabar ir gyventi galėsiąs. Mat "draugingais" pripažinti svetimšaliai - pabėgėliai ateityje bus traktuojami kaipo britai: turės teisę dirbti, galės stoti į armiją ir t.t. Gi ligšiol tūkstančiai pabėgėlių gyveno vien iš visomenės pašalpų. Nė vienas nebuvė priimamas į kariuomenę.

Liūdnesnis likimas tų, kurie pripažinami "priešais". Būtent, jie esti internuojami. Bet tokių labai nedaug atrandama. Tai aiškinama tuo,

kad visi įtariami svetimšaliai buvo internuoti tuojau karui prasidėjus. Anglų spaudoje seniai buvo skelbiama, kad karo atveju Anglija neturės bijotis šnipų: esą Scotland Yardas puikiai žino visus profesionalus bei žymesnius "mėgėjus" šnipus ir laikui atėjus juos suims. Taip ir atsitiko. Pasak laikraščių, kartu buvo internuoti ir keli angļai: tai tie, kurie su įtariamais palaikydavo artimus santykius.

Spalių mėnesio pradžioje specialiose stovyklose buvo virš tūkstančio asmenų. Jų tarpe kelių nuskandintų vokiečių povandeninių laivų įgulos. Kelios stovyklos įrengtos tam tikruose "holiday camps", kurie vasaros metu būdavo naudojami kaip atostogų centrai. Tai gana prabangiškai įrengtos stovyklos, su maudyklėmis ir savais teatrėliais: internuotieji gali ruošti vakarus, žinoma, tik internuotų vokiečių stovykla negalima pasimatyti. Viena yra Londone. "Daily Mail" skelbia, kad čia yra laikoma daug žymių vokiečių, jų tarpe buvęs Berlyno policijos viceprezidentas Dr. Weissas,

Albanija

Italijos užkariautoji Albanija užima 27,000 ketvirtinių kilometrų plotą, kuriame gyventojų yra vienas milijonas. Pats kraštas — ruščių, sunkiai pereinamų Dinarų kalnų šalis: pliki kalnai, su slėniais, bedugnėmis. Tik Adrijos pajūriu eina siaura sanplavų žemumė juosta su amžinai žaliuojančia augmenija.

Klimatas — vidurkrašte ir rytuose — yra žieminis: karštos vasaros, šaltos žiemos, mažos kritulių. Bet Adrijos pajūriu daugiau Viduržemio klimatas: karštos vasaros, minkštos, lietingos žiemos.

Susisiekimas — labai prastas, galimas veik tikrai savo kojomis. Keliaujama pavojingais kalnų takais. Dar daugiau sustabdo ir taip menką judėjimą po kalnus besibastančios plešikų gaujos.

Gyventojai (albanai), esą seniausi Balkanų gyventojai, yra kerštingi. Rašytų įstatymų jie, iki Italijos užgrobimo, neturėjo: tvarkėsi pagal senovės papročius. Albanai, nors ir mažai jų yra, kalbos atžvilgiu yra tarp savęs skirtingi. Religiniu atžvilgiu, maždaug, du trečdaliai yra mahometonai, o trečdalis — katalikai su stačiatikišiais. Pati tauta skaldosi į kelias gimines, kurios, lyg kokios atskiros valstybėlės, savarankiškai tvarkėsi. Giminės priešaky stovėjo rinktas vyras, vadas, vadinamas barjaktaru. Barjaktaras ir jam padėti valdyti kraštą — rinkti valdiniai — taikos metu buvo teisėjai, administratoriai, o karo metu — karo vadai. Albanų yra ir klajoklių. Žymiausias jų verslas — gyvulių ir žemės ūkis.

Zymiausi Albanijos miestai yra šie: Duracas — žymiausias krašto uostas ir prekybos miestas — turi apie 40,000 gyventojų. Tirana — sostinė, gražiausias Albanijos miestas, turi apie 30,000 gyventojų. Gorča — žymus prekybos bei pramonės miestas, turi apie 25,000 gyventojų. Valona — antrasis patogus krašto uostas, turi apie 15,000 gyventojų. Yra ir daugiau miestų, bet tie nelabai reikšmingi.

Rom. Pocius

b. nacionalsocialistų partijos užs. spaudos biuro šefas Hanstaegl ir kiti.

KAS RYTELJ. . . KLAUSYKIMĖS. . . KAS RYTELJ ŠALTIMIERO LIETUVIŠKŲ RADIO PROGRAMŲ

10 val. ryto. . . W H I P. . . 10 val. ryto (1490 Kilocycles)

Kaimiečių Kapelija * Aidų Aidai Kvartetas * Pipirai * Šurum Burum Sesutis * Trys Lietuvaitės * Bartkų Seimyna * Dėdė Brukas * Poezių Vainikas * Algirdas Brazis * Florencia Balsintė * Elena Pečiukaitė * Jonas Rukštalas * Mikas Overingas * Kristina Krisiunnaitė * ir Juzutė Milerūtė *

W H I P. . . 10 val. ryto iki 11 val. W H I P Kas Ryta * Kas Ryta

FEDERAL HOME LOAN BANK SYSTEM MEMBER
PASKOLOS
 Greitai ir Pigiai ant **1-MŲ MORGICŲ**
 INSURED
 FEDERAL SAVINGS AND LOAN BANK

Dividendai ant padėtų pinigų išmokami Vas. ir Rugp. mėnesiuose KIEKVIENO TAUPYTOJO TAUPINIAI APDRAUSTI IKI \$5,000. per Federal Savings and Loan Insurance Corp., Washington, D. C.

OFISO VALANDOS: Antradienį ir Trečiadienį nuo 9 v. ryto iki 5 v. v. Pirmadienį, Ketvirtadienį ir Šeštadienį nuo 9 v. ryto iki 3 v. v.

St. Anthony's Lithuanian Parish Building & Loan Association

Joseph F. Grubauskas, Sec'y
 1500 So. 49th Court, Cicero, — Phone Cicero 412

Naujausios Lietuviškos Knygos

VISOS YRA RINKTINĖS DVASISKO TURINIO Dvasiškiškai jos yra ypatingai įdomios, skaitytinos

- LEKCIJOS IR EVANGELIJOS — Antroji pataisyta ir papildyta laida, su kirčiais. . . \$2.25
- NAUJASIS TESTAMENTAS — Antroji pataisyta laida, su kietais viršeliais. . . \$1.50
- TIKĖJIMO SKYDAS — Parašė Kun. J. Židanavičius. Autoriaus leidinys. . . \$1.00
- KANČIŲ LIŪDININKAI (Septynios Evangelijos Legendos) — Parašė Giovanni Papini; vertė Vetusius. . . \$0.50
- KENČIANTIS KRISTUS (Mąstymai) — Parašė Kun. J. Aleksa, M.I.C., Kanno Sem. Dv. Tėvas. . . \$0.50
- ŠVENTASIS RAŠTAS, Senojo ir Naujojo įstatymo. Išleido Kauno Arkivyskupas-Metropolitai Juozapas Skvireckas. Ketvirtas Tomas. . . \$4.00
- PASAUKIMAS Į DVASINĮ LUOMĄ — Parašė Kun. P. Vaitukaitis. . . \$0.25

Skubėkite pirkti šias knygas kol jų dar yra, nes žmonės beveik pusę jau išpirko. Kreipkitės šiuo adresu:

DRAUGAS PUBLISHING CO.
 2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill.

Tel. CANal 9585
WEST SIDE VIEŠBUTIS
 Walter Neffas, sav.

Kambariai Rendon, Dienai Ar Savaitėi

Salė Rendon Dėl Visų Parengimų — Veselėms, Šokiams, Baliaims. Virtuvė Ir Sidabriniai Indai Dylai.

2435 So. Leavitt St.
 Chicago, Illinois

LEO NORKUS, Jr.
 DISTRIBUTOR OF **AMBROSIA & NECTAR BEERS**

GERKIT tik GERĄ ALŲ, padarytą Chicagoj. Visi geria ir mėgsta AMBROSIA Alų, bet, prie to išdirbėjai nusprendė padirbti dar geresnį alų, kurį užvardino NECTAR. Šis Alus yra pagamintas iš importuotų pirmos rūšies produktų.

Urho (wholesale) kainomis pristato į alines ir kitas įstaigas. Visuomet kreipkitės pas NORKU, kur gausite greitą ir teisingą patarimą.

2423 West 64th St. Tel. Hemlock 6240

SPECIALI KAINA UŽ 122 ŠMOTŲ TIKTAI \$12.95 BUDRIKO 28 METŲ BIZNIO RUDENINIAME IŠPARDAVIME

122 "Springtime" PIECES DINNERWARE ENSEMBLE

Complete Service for Eight \$12.95

A "THRILLING" OFFER, UNEQUALLED IN VALUE — including a 44 Piece Set of FIRST QUALITY Dinnerware in the lovely "Springtime" decoration, on the new Rocket Shape — with Platinum Trim, and carrying a Lifetime Guarantee against crazing. . . 44 Pieces of Sparkling Glassware and 34 Pieces of Silverware in the smart "Dixie" Pattern. . . everything for a Stunning Table Setting. . . ALL AT A RECORD-BREAKING LOW PRICE.

- WHAT YOU ACTUALLY RECEIVE**
- 44 Piece Dinnerware Set**
- 8 Dinner Plates
  - 8 Cereal-Soups
  - 8 Bread & Butter Plates
  - 4 Vegetable Dish
  - 8 Cups
  - 8 Saucers
  - 1 Platter
  - 1 Sugar Bowl
  - 1 Cream Pitcher
- 44 Piece Glassware Set**
- 8 Fruit Juice Glasses
  - 8 Water Tumblers
  - 8 Ice Tea or Refreshment Glasses
  - 8 Glass Sippers
  - 12 Coasters or Ash Trays
- 34 Piece Silverware Set**
- 8 Knives (Stainless Steel Blades)
  - 8 Tea Spoons
  - 8 Soup Spoons
  - 1 Butter Knife
  - 1 Sugar Shell

Everything for the Table!

Pirkėjai gaus tą gražų 122 šmotų stalo setą dykai, pirkdami Radiją, Refrigeratorių, Pečių, Karpetą, Parlor Setą, Bedrom Setą, Dining Room Setą \$45.00 vertės ar viršaus, cash ar išmokėjimais.

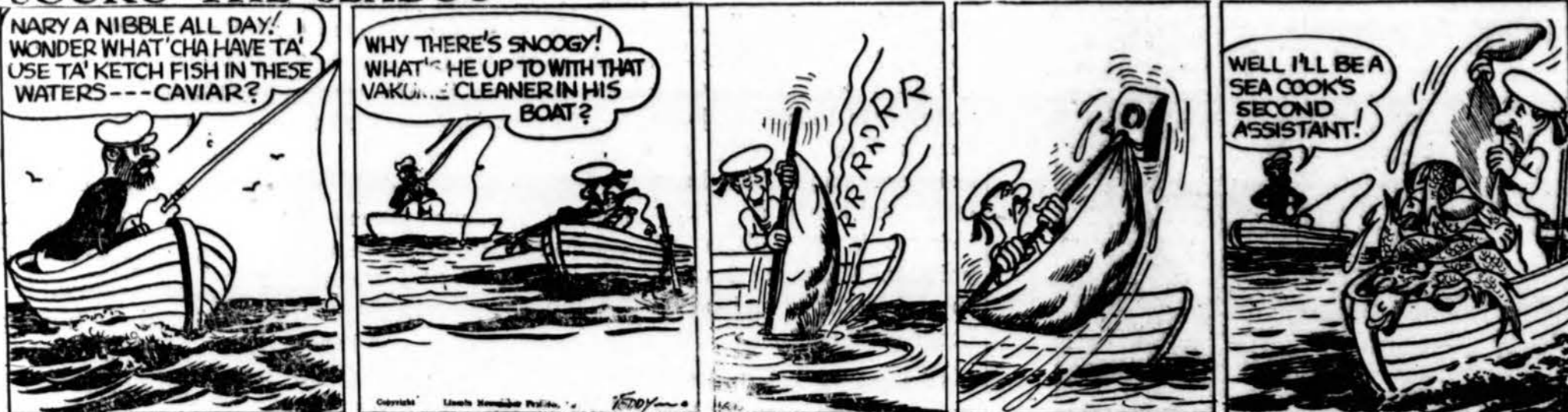
JOS. F. BUDRIK FURNITURE HOUSE

3409,-21 So. Halsted St.

Tel. Yards 3088.

Pasiklausykite Budriko žymaus oro teat ro nedėlios vakarais nuo 5:30 iki 6:30 val. Chicagos laiku iš stoties WCFL, — 970 k.

SOCKO THE SEADOG

BROOKLYNO LIETUVIŲ ŠV. JURGIO PARAPIJOS 30 METŲ SUKAKTĮ MININT

Rašo Kun. K. Paulionis

(Tęsinys)

mas yra sunkus, net jei ir apčiai būtų išteklių. Gi dėl stokos lėšų, reikia su didesniu taupumu stengtis ir esančias pajamas suvartoti kuo geriausiai. Žinoma, šiandien lengva bet kuriam pasakyti: "Netinka lietuviams savo bažnyčių turėti esamoji", bet kas galėjo pramatyti tai 1913 metais? Juk dar nebuvo nė sapnuota apie Didįjį Karą, kurs apvertė viso pasaulio eigą, nebuvo pramatyta kad nauji ateiviai lietuviai nebeatvyks šalin, nepramatyta nei kitos baisios didžiojo karo skerdynių pasėkės. Ir nelemta krizė nuo 1929 m. apskundino netik parapijas, bet ir kiekvieno žmogaus gyvenimą. Tas viskas nevieno negalėjo būti pramatyta statant bažnyčią 1911 metuose.

Iš pradžių buvo svarstoma pirkti žemę bažnyčiai statyti prie kampo Gold ir High Sts., vieton dabartinio sklypo įterpto iš abiejų pusių namų ant York Street.

1911 m. "Žvaigždės" numeryje randame jau toki aprašymą apie šv. Jurgio parapiją:

"Šv. Jurgio parapija Centrališkae Brooklyne (šalia senojo Brooklyno tilto) suorganizuota 1909 m. kada kun. A. Kodis, Ainiolų Karalienės L'Amadorius, buvo vyskupo pasiūstas už kleboną tai naujai parapijai. Yra čion 300 šeimynų, apie 2500 dušų. Kadangi žeme čia kone kaip ant Manhattan salos brangi, tad lietuviams laikoma pamaldos airių šv. Onos bažnyčios sklype ir renkami pinigai žemei pirkti. Parapijos turtas siekia jau per \$6,000. Velykine 1910 atlikto per 1500. Naujoj pa-

rapijoj esant didesne draugija šv. Antano turinti 200 narių.

Klebonauja kun. A. Kodis. Klebonijos adresas: St. George's Rectory, 225 High Str., Brooklyn, N. Y."

Čia paduodam nuorašą pailseliu rašyto "Protokolo",

"Brooklyn, N. Y.,

Vasario 9 d., 1910 m.

Pirmas susirinkimas Central Brooklyno Lietuvių Katalikų Parapijos, 8-tą valandą vakare.

Susirinkimas likos atidarytas per vietinį kleboną Kun. A. Kuodį. Įžengiamoj kalboje gerb. Klebonas išreiškė savo mintis nurodydamas reikalingumą Lietuvių Katalikų Central Brooklyne bažnyčios.

1). Nutarta ir tvarka palikta taip kaip visose R. Katalikų parapijose.

2). Vardas parapijos bus Šv. Jurgio.

3). Mokestis bus taip: tas, katras priguli į kitą parapiją mokės 3.10 o tas katras nepriguli niekur mokės 4.10 o tiama velykinę kvitele, o toliau visą metų po 50 c. ant mėnesio, o kas galės gali mokėti ant kart arba dalimis. Merginoms po 25c. ant mėnesio.

(Pasirašyta) K. Krušinskas, Jonas Filipas.

Bažnyčios statyba

Be abejonės, nuo pat parapijos įsteigimo pradžios buvo pasiryžimas kuo greičiausiai statyti nuosavą bažnyčią. Fondas tam tikslui augintas, todėl 1913 metų pranešimas jau rodo kad parapijos kasoje buvo \$13,312.23, jau tais metais išmokėta \$4,500 už bažnyčios statybos planų sudarymą, ir \$125,00 už užtikrinimo "title", kas parodo, kad jau žemė York gatvėje

buvo nupirkta. 1914 metais, matyti, nutarta kiekvienam parapijietei prie kortelių priimkėti po \$10.00 Statybos Fondui, todėl tais metais iš viso pajamų prie kortelių būta \$935,50; iš visų šaltinių, priskaitant nuo 1913 metų likučius, per 1914 metus pajamų buvo \$26,334,78.

1914 m. kovo 19 d., šv. Juozapo šventėje, padarytas kontraktas su McDermott & Hagan, Inc., 103 Park Avenue, New York, bažnyčią ir kleboniją pastatyti už \$57,887,66, gi architektui Robert J. Reiley dar sutikta mokėti už planų sudarymą \$2,656.00.

Kertinis bažnyčios akmuo pašventintas Jo Ekseleencijos tuomet Brooklyno Vyskupo Padėjėjo (š. m. spalio 2 d. m. rusio Chicago Karolino) Jurgio Mundelein, 1914 m. sekmadienį, liepos 12 d., gi bažnyčia ir klebonija užbaigtos ir bažnyčia pašventinta 1915 m., sausio 31 d.

1915 m. užtraukta \$35,000, skolos Emigrant Industrial Savings Banke, New York, su nuosimčiais, ir pas Brooklyno Vyskupą, \$10,500 be nuosimčių. Ačiū duosnu. už parapijietį ir a. a. Kun. Kodžio pastangom, iki 1926 m. bankui atmokėta skolos \$23,000, Vyskupui \$3,200. Parapijai nevisai mažėjant ir parapijietiams nevisai išsikeliant iš Central Brooklyno, ir depresijai neužėjus, per Gerb. Kun. Pakalnio klebonavimą nuo 1926 iki 1934 m. užbaigta mokėti likusi skola bankui \$12,000, gi Vyskupui skola sumažinta iki šių 1939 m. iki \$3,400.

VALGIŲ GAMINIMAS IR NAMŲ PRIZIURĖJIMAS

vairių valgių gaminimui, pyragų pajū ir duonų kepi mui; įvairių konservų ir preservų darymai, paukš

Didelė 223 puslapių knyga su naujais receptais į tijos kepimui ar virimui, daržovių ir vaisių užlaikymai, ir tt. Taipgi yra visokių naudingų patarimų šeiminiškėms. Šią knygą galima gauti per pokalbą arba raštinėje:

KAINA SU PERSIUNTIMU \$1.10 RASTINĖJE \$1.00 "DRAUGAS" 2334 So. Oakley Ave. CHICAGO, ILL.

Tolimesnė eiga

Atsižvelgiant į tai, kad už \$60,000, palyginant, mažą sumą, pastatyta bažnyčia ir klebonija, kai kurie dalykai like neužbaigti. Pavyzdžiui, tik 1918 metų pradžioje įdėtos grindys bažnytinėje salėje už \$660.20. Bažnyčios pirmoji galerija, pradžioje numatyta vargonams, laikinai pavesta katekizmo klasėms, su keliomis durimis, kas sudarė keturis kambarelius. Vargonai įrengti antrojeje, buvo nauji, ir numatyto tik laikinai ten juos laikyti. Tas "laikinas" laikotarpis nusitęsė iki 1938 metų, kada įrengti tinkami vargonai pirmoje galerijoje už \$4,200.

Taip pat nuo pat bažnyčios bažnytiniam rūsyje. Kadangi malonumų su užtvėnkimais bažnytiniam rūsyje. Kadangi bažnytinė salė žemai iškasta, žemiau negu miesto 'sewers', dideliems lietus užėjus, vanduo negalėjo nubėgti, užtvėnkavo salę; sakoma, išnešta šimtai, gal ir tūkstančiai, kibirų vandens. Taip ir vargta ištisus metus. Taip ir vargta ta elektrinė vamzdžių sistema, kuri dabar apsaugoja nuo tų nemalonumų.

Kita sunkenybė parapijos nuosavybei užlaikyti buvo bažnyčios ir klebonijos stogai. Kai statyta, stogai uždėti labai skoningi, margi, dailūs. Dėja, neatsižūrėta į jų praktišką tinkamumą. Bažnyčiai esant tokioj sekejjoj, kur daug dirbtuvių, ypač kad didžiausia pasaulyje elektros gamybos stotis vos keleto blokų atstume, nuolat ir nuolat krenta ant stogų (nekalbant apie šaligatvius ir net pati viduri bažnyčios ir klebonijos per atidarus langus), glėbiai min-

kštų anglių dulkių, kurios pasilieka po plytų stogu, pripildo vandens vamzdžius ir juos užkemša. Todėl stogų prakiurimui pataisyti, vamzdžiams atnaujinti, per dvidešimt penkeris metus išleista labai daug brangaus pinigų; paskutiniu laiku bandyta bent dalis stogo visai atnaujinti, nuimant "artistiškas" plytas ir užledant smailų, kitos medžiagos, stogą; taip susitarta su elektros kompanija, kad ji bent sykį į mėnesį nuvalys bažnyčios ir klebonijos stogus kiemus ir t. t. Visi, kurie tik gyvena Central Brooklyne, arti tos elektros gamybos stoties, žino, kiek tenka naštos pakelti, kovojant su nešamomis dulkiemis.

Jei per tiek metų, nepaisant žmonių arti prie bažnyčios gyvenančių sumažėjimo ir didelio nedarbo, kuris nuo 1929 metų siaučia, bažnyčia užlaikyta, skola beveik pilnai užmokėta, dang pagerinimų, patobulinimų padaryta, tai vis dėka geraširdžių parapijietų bei uolių pasišventusių

AKIŲ GYDYTOJAS

DR. VAITUSH, OPT. SPECIALISTAS OPTOMETRICALLY AKIŲ LIETUVIS. Suvėrė 20 metų praktikuojimo Mamo Garantavimas. Palengvina akių įtempimą, kas esti prieštastini galvos skaudėjimo, svalgimo, akių įtempimo, nervuotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso trumparegystę ir tolyregystę. Pritaikoma teisingai akinus. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Speciali atyda atkrepiama į mokyklos vaikus. Krovos akys atitaisomos. Valandos: nuo 10 iki 8 val. vak. Nedėlioj nuo 10 iki 12 val. Daugely atsitikimų akys atsinaisomos be akinų. Kainos pigios kaip pirmiau. 4712 SO. ASHLAND AVE. Telefonas YARds 1375

KLAUSYKITE New City Furniture Mart RADIO PROGRAMO ANTRADIENIO VAK., 8:00 VALANDĄ, iš stoties WSBC — 1210 kilocycles. Programe dalyvauja St. Louie-Louie Komediška Grupė ir didelė eilė kitų radio žvaigždžių.

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS REAL ESTATE INSURANCE AND LOANS. Statant visokios rūšies naujus namus ant lengvų mėnesinių išmokėjimų. Darant visoki taisyto darbą be jokio cash imokėjimo, ant lengvų mėnesinių išmokėjimų. (Ilgamuo gerianaj atlyginimą iš Fire Insurance Companyj dėl taisyto apdeguos namų). Darant paskolas ant naujų ir senų namų, ant lengvų mėnesinių išmokėjimų nuo 5 iki 20 metų. Reikale kreipkitės prie: JOHN PAKEL 6816 S. Western Ave. Phone Grovehill 0306

parapijos vedėjų-klebonų: a. a. Kun. Kodžio ir Gerb. Kun. Pakalnio. Apie dabartinę parapijos padėtį, jos nuosavybę, jos plėtimą, veiklą, o svarbiausia jos ateitį, kiekvienas glaudžiai palaikąs ryšius su ją, lankąs tą bažnyčią, sekąs bei remiąs jos veikimą, yra gerai susipažinęs.

Žengdami į ateitį, įkvėpkime savo vaikams dvasios, kad jie toliau tęstų tą šventą darbą, išlaikytų šv. Jurgio Parapijos Bažnyčią Lietuvišku židiniu.

LIETUVIAI DAKTARAI

Tel. Cicero 1484.

DR. S. R. PALUTSIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Kamp. 15tos Gat. ir 49th Ct.

OFISO VALANDOS: Nuo 2 iki 4 popiet ir 7 iki 9 vak. ir pagal sutartį.

Res. 1625 So. 50th Avenue Tel. Cicero 1484.

DR. A. JENKINS

(Lietuvis) GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2500 West 63rd Street OFISO VALANDOS:

Nuo 1 — 4 ir nuo 7 — 9 vakare Taipgi pagal sutartį. Ofiso telefonas PBOspect 6737 Namų telefonas VIRginia 2421

DR. FRANK C. KWINN

(AMERICONSKAS) GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 1651 West 47th Street

OFISO VALANDOS: 2-4 ir 7-8:30 Vakare, ir pagal sutartį.

DR. P. J. BEINAR

(BEINARUSKAS) GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 6900 So. Halsted Street

TELEFONAI: Ofiso — Wentworth 1612. Res. — Yards 3055.

DR. A. J. MANIKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS VIRginia 1116 4070 Archer Ave.

Valandos: 1-3 ir 7-8 Kasdien iškyrus Seređą Seređomis ir Nedėl. pagal sutartį.

AMERICONIS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

Res. 6958 So. Talman Ave. Res. Tel. GROvehill 0617 Office Tel. HEMlock 4948

DR. J. J. SIMONAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Val. 2-4 ir 7-9 vak. Ketr. ir Nedėliomis sutarim 2423 W. Marquette Road

DR. STRIKOLIS

PHYSICIAN and SURGEON 4645 So. Ashland Avenue

OFISO VALANDOS: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak. Nedėliomis pagal sutartį. Office Tel. YARds 4787 Namų Tel. PBOspect 1938

DR. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2201 W. Cermak Road

Valandos: 1-3 popiet ir 7-8 v. v. REZIDENCIJA 6631 S. California Ave. Telefonas REPUBLIC 7868

DR. J. J. KOWAR

(KOWARSKAS) GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2403 W. 63rd St., Chicago

Trečiadieniais ir Sekmadieniais pagal sutartį.

LIETUVIAI DAKTARAI

Tel. Yards 3146. VALANDOS: Nuo 11 iki 12; 2 iki 4 ir 7 iki 9

Pirmadieniais: 2 iki 4 ir 7 iki 9 Šventadieniais: 11 iki 12

DR. V. A. SIMKUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS ir akinius pritaiko 3343 S. Halsted Street

DR. P. ATKOČIUNAS

DANTISTAS 1446 So. 49th Court, Cicero

Antradieniais, Ketvirtadieniais ir Penktadieniais Valandos: 10-12 ryte, 2-6, 7-9 P. M. 3147 S. Halsted St., Chicago

Pirmadieniais, Trečiadieniais ir Šeštadieniais Valandos: 3-8 P. M.

LIETUVIAI DAKTARAI

Tel. Cicero 1484.

DR. S. R. PALUTSIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Kamp. 15tos Gat. ir 49th Ct.

OFISO VALANDOS: Nuo 2 iki 4 popiet ir 7 iki 9 vak. ir pagal sutartį.

Res. 1625 So. 50th Avenue Tel. Cicero 1484.

DR. A. JENKINS

(Lietuvis) GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2500 West 63rd Street OFISO VALANDOS:

Nuo 1 — 4 ir nuo 7 — 9 vakare Taipgi pagal sutartį. Ofiso telefonas PBOspect 6737 Namų telefonas VIRginia 2421

DR. FRANK C. KWINN

(AMERICONSKAS) GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 1651 West 47th Street

OFISO VALANDOS: 2-4 ir 7-8:30 Vakare, ir pagal sutartį.

DR. P. J. BEINAR

(BEINARUSKAS) GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 6900 So. Halsted Street

TELEFONAI: Ofiso — Wentworth 1612. Res. — Yards 3055.

DR. A. J. MANIKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS VIRginia 1116 4070 Archer Ave.

Valandos: 1-3 ir 7-8 Kasdien iškyrus Seređą Seređomis ir Nedėl. pagal sutartį.

AMERICONIS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

Res. 6958 So. Talman Ave. Res. Tel. GROvehill 0617 Office Tel. HEMlock 4948

DR. J. J. SIMONAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Val. 2-4 ir 7-9 vak. Ketr. ir Nedėliomis sutarim 2423 W. Marquette Road

DR. STRIKOLIS

PHYSICIAN and SURGEON 4645 So. Ashland Avenue

OFISO VALANDOS: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak. Nedėliomis pagal sutartį. Office Tel. YARds 4787 Namų Tel. PBOspect 1938

DR. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2201 W. Cermak Road

Valandos: 1-3 popiet ir 7-8 v. v. REZIDENCIJA 6631 S. California Ave. Telefonas REPUBLIC 7868

DR. J. J. KOWAR

(KOWARSKAS) GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2403 W. 63rd St., Chicago

Trečiadieniais ir Sekmadieniais pagal sutartį.

LIETUVIAI DAKTARAI

Tel. Yards 3146. VALANDOS: Nuo 11 iki 12; 2 iki 4 ir 7 iki 9

Pirmadieniais: 2 iki 4 ir 7 iki 9 Šventadieniais: 11 iki 12

DR. V. A. SIMKUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS ir akinius pritaiko 3343 S. Halsted Street

DR. P. ATKOČIUNAS

DANTISTAS 1446 So. 49th Court, Cicero

Antradieniais, Ketvirtadieniais ir Penktadieniais Valandos: 10-12 ryte, 2-6, 7-9 P. M. 3147 S. Halsted St., Chicago

Pirmadieniais, Trečiadieniais ir Šeštadieniais Valandos: 3-8 P. M.

LIETUVIAI DAKTARAI

Tel. Cicero 1484.

DR. S. R. PALUTSIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Kamp. 15tos Gat. ir 49th Ct.

OFISO VALANDOS: Nuo 2 iki 4 popiet ir 7 iki 9 vak. ir pagal sutartį.

M. DZIMIDAS Bismarck Alaus Išvežiotojas. Pristato geriausios rūšies Bismarck Alų į Alines, kitas į staigas, piknikus ir t. t. Reikale kreipkitės pas M. Dzimidą, — gausite greitą ir sąžiningą patarnavimą. 4138 Archer Ave. Tel. LAFayette 0401

KAS GIRDĖT CHICAGOJ

Iš Šv. Kazimiero Akademijos Rėmėjų Draugijos Veikimo

ARD centro susirinkimas Šv. Kazimiero vienuolyne, spalio 15 d. buvo skaitlingas. Sus-me dalyvavo visų skyrių atstovės ir bendrai dalinosi džiaugsmu. Išklausa raporta iš įvykusio pikniko, rugsėjo 24 d. Piknikas net ir pačioms rėmėjoms iškirto malonų "surprise", nes pasisekė geriau už visus kitus piknikus, ir gražaus pelno davė. Pažymėtina, kad raportas vien dviejų skyrių: 1 ir 6 (Town of Lake ir Brighton Park) nudžiugino visus, nes jie uždėrbo grynų \$500.00. Kiti skyriai, pavyzdžiui, 8 (Marquette Park) užėmė kertele piknike, su skaniais užkandžiais, prirengtais B. Stradomskienės ir kitų rėmėjų, pelnė virš \$80.00. Neatsilikio nei kiti skyriai. Kiekvienas savo dalį i-nešė. Garbė ir padėka priklauso visoms rėmėjoms ir tai geraširdė visuomenei, kuri taip nuosirdžiai šį pikniką parėmė.

Pikniko komisija

Turbūt, nei viena organizacija neturi taip veiklių moterų ir mergaičių, kaip ARD. Visų metų pramogoms, metiniam susirinkime buvo vienbalsiai išrinktos komisijos: F. Burba, K. Garuekaitė ir M. Stankiūtė. Jos visų metų pramogoms vadovavo didžiau-

siu pasisekimu. Daug jos pri-vargo, daug išsilėšavo ir visa aukoja organizacijai. ARD skyriai, visu nuosirdumu, jų darbą remia.

ARD "bunco party", lapkričio 26 d.

Ta pati komisija, koopta-vus po vieną narę į pagalbą, rengia "bunco party", lapkr. 26 d., 3 val. popiet, akademijos auditorijoje. Įžanga 35e. Dovanų, užkandžio ir "door prize" netruks atsilankusiems.

ARD 2 skyr. (Bridgeport)

Štai, pavyzdys ilgamečių. A RD narių pasišventimo. Dvi to skyriaus narės: Ona Sekleickienė ir Antanina Beinoraitė (amžina narė), nusipir-kusias saldinių už porą do-lerių, centro piknike su jais padarė gryno pelno \$15.00 (A. Beinoraitė nupirko saldinių už \$1.80) ir pinigus pridavė ten pat pikniko komisijai.

2 sk. niekuomet nebuvo "merdėjantis" ir jo iš kars-to (!) niekam nereikėjo kel-ti. A. Nausėdienė išpirminin-kavus 10 metų, didžiausios de-presijos ir "audrų" laikus pergyvenus ir luosa valia at-sisakius iš pirm. vietos, sky-riaus vadovybę perdavė ki-toms. Paliko daug išauklėtų darbėčių veikėjų, kurios ir po šiai dienai ten tebesidarbuo-ja. A. Nausėdienė atsiskius 2 sk. buvo 67 pilnai užsimo-kėję nariai ir apie 20 amžinų narių (sumokėjusių po \$100). Tą liūdija centro knygos, tą

Omaha, Nebr., gyventojus šiomis dienomis sukretė baisi žmogžudystė. Kantoro Abraham Schwaczkin žmona, 43 metų amžiaus (dešinėje), rasta namuose nužudyta. Nuotraukos dešinėj matome sienoje skylę į kamina, kur policija rado sukistas atskiras moters lavono dalis. Toj baisioj žmogžudystėj įtariamas negras, kurio policija visu stropumu ieško. (Acme telephoto)

žino ir vienuolyno vadovybė. Taigi 2 sk. negulejo karste. Per visą laiką buvo nudirbti ir parapijos ir ARD darbai. Tad kokių išrokavimų dabartiniai to skyriaus koresp. bando žeminti pirmtakūnus — veikėjas 2 sk.? Juk ir naujosios vadovės danguje skylės nepramušė — Šv. Jurgio pa-rapija gyvavo ir be jų ir pa-rapijos parengimai bei baza-riai buvo dar sekmingesni, negu dabar. Jei rėmėjos pė-mė kokį darbą dirbti, nudir-bo ji vienos; nereikėjo joms ir talką kviestis pašalinę dr-gijū... Reikia dar pažymėti, kad A. Nausėdienė palikdama 2 sk. naujai valdybai, paliko 67 paprastus narius, daugiau kaip 20 amžinų narių (gyvų — neskaitant mirusių) ir ta-me laike buvo įrašytos į am-žinus narius visos esančios dr-jos parapijos, taip pašal-pinės, kaip ir idėjinės ir vi-sos įstojo į ARD amžinus na-rius, sumokėdamos po \$100, be to, pati pirmoji 2 sk. su-rengta vakarienė vienuolyno naudai (ne vajas vakarienė, tik "džiaugsmo vakarienė") sulaukus seserų Kazimierie-čių kaip mokytojų, kas davė pelno (su aukomis) \$1,006.00 ir per visą laiką 2 sk. vis sto-vėjo jei ne pirmoj, tai vis ne

paskutinėj veikimo ir aukomis vietoj. Tą liūdija ir cen-tro knygos ir vienuolyno va-dovybė žino.

Melagingi korespondentai — didžiausi priešai katalikų spaudos

Laikraštis yra tam, kad tar-nautų visuomenei, teisingai, švariai, kultūringai. Korespon-dentai, liedami pagiežą ar asmeninį pavydą, (žiūrėk ko-resp. iš Bridgeporto "Drauge" spalio 21 d.) prieš kitus žmones ir naudodami laikraš-tį, kaip įrankį savo asmeni-niam kerštui, daro didelę biė-dį pačiam laikraščiui. Nekal-tai įžeistas ar iškoliotas laik-raščio skiltyse asmuo, natu-raliai, pasijunta užgautas ir meta laikraštį skaites, dargi ir kitus nuo jo atkalbina. Lau-kraštis iš tos priežasties ne-tenka ne tik prenumerato-riams, bet ir jo taip brangaus "good will". Tai visa ir silp-nina mūsų katalikų spaudą. Bliofas, tuščias pūtimasis nei vieno neįtikrins ir nepakels aukščiau jo asmens ir nuopel-nų... Su melu gal ir galima toli nueiti — bet sunku bus grįžti.

"Draugo" skaitytoja ir rė-mėja per 30 metų

Laimingas, kurs atmeta nuo savęs visa, kas gali jo sąžinę sutepti arba apsuninti.

Parengimai

OMAHA, NEBR. — Ir mū-sų kolonijos žmonės pradėjo veikti. Štai, Namų Savininkų draugija rengia "card party", parapijos svetainėje, spalio 31 d. Parengimo tikslas yra — prisidėti prie Raud. Kryžiaus šelpimui ty, kurie randasi ka-ro pavojuje. Prie draugijos priklausio ir svetimtaučiai. Dėl to, parengimas bus labai di-delis ir, gal, sekmingas.

Vyčiai šelpa įsteigėją

Savo susirinkime Vyčiai pe-rskaitė laišką iš centro, ku-riame raginama sušelpiti M.

URBA Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Būkiė-tams, Laidotuvėms, ir Puošimams.
GELININKAS
4180 ARCHER AVENUE
Phone LAFayette 5800

DON'T BE GREY
Don't tolerate grey hair. Grey hair makes you look old and feel old. Try the Modern Method for Coloring Hair... **CLAIROL**. You'll appreciate the quick, pleasant treatment. No bleaching required to soften the hair when you use **CLAIROL**. You'll love the results on your hair — beautiful, natural-looking color that defies detection. See yourself as you would like to be. See your hairdresser today and send this coupon NOW.
Naturally... with **CLAIROL**
Do now to look for the most of **GENUINE** Clairol on the bottle.
The perfect combination of rich oil, soap and delicate color that can't be copied... a blend that only Clairol creates.
JUAN CLAIROL, Inc.
125 West 46th St., New York, N. Y.
Send FREE booklet, advice and samples.

THINGS THAT NEVER HAPPEN

SKOLINAM PINIGUS ANT 1-MŲ MORGICŲ
Kiekvienos ūpatos padėti pinigai yra apdrausti iki \$5000.00 po Federal Savings and Loan Insurance Corp., po United States Government prižiūria.
Mokame Už Padėtus Pinigus **3 1/2%**
Ofiso val.: 9:00 val. ryto iki 5:00 vak. Pirmadienis, Ketvirtadienis ir šeštadienis iki 8:00 vak.
CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
JOHN PAKEL, Pres.
6816 S. Western Ave. Phone GRO. 0306

She's pretty as a picture, but . . . . .

No one can tolerate halitosis (bad breath). It can ruin almost any girl's popularity... her closest friendships.
Food fermentation in the mouth is said by some authorities to be a major cause of halitosis. And the insidious thing about this offensive condition is that anyone may have it and never realize it. Friends know, of course... only too well. But, unfortunately, it is such a delicate subject they won't tell.
So don't gamble with your social opportunities and your happiness by taking unnecessary chances. It is so simple to take precautions by gargling with pleasant-tasting Listerine Antiseptic—mouth fermentation is quickly checked and its odors are overcome.
Get the Listerine Antiseptic habit. Use it... morning and night, and before all important engagements. Lambert Pharmaceutical Company, St. Louis, Missouri.
LISTERINE for HALITOSIS (BAD BREATH)

GARY, IND. LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI KELNER-PRUZIN
Gerisusias Patarnavimas — Motoris patarnavimui
Phone 9000 630 W. 15th Ave.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS John F. Eudeikis
SENIAUSIA IR DIDIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
Visi Telefonai YARDS 1741-1742
4605-07 So. Hermitage Ave.
4447 South Fairfield Avenue
Tel. LAFAYETTE 0727
DYKAI koplyčios visose Chicago dalyse

Klauskite mūsų radio programo Antradienio ir Šeštadienio rytais 10.06 valandą, iš WHIP stoties (1480.) Su Povilo Šaltmiera.

Norkūną, dabar reikalingą pa-galbos. Mūsų jaunimas tu-pajau paskyrė lapkr. 4 d. paren-gimui ir turės "peny" kar-nivalą. Dieve padėk.

Parapijos vakarienė

Šiais metais mūsų parapi-jos vakarienė bus tuomi įdo-mi, kad minėsime tuo laiku ir mokyklos pastatymo penkioli-kos metų sukaktuves.

Tikietai jau seniai platina-mi. Taip pat bus atspausdinta programos knyga su kiek-vienų metų graduantų paveik-slais ir istorija.

Tuo pat laiku vienam oma-hiečiui lietuviui bus įteiktas garbės ženklas, Gedimino or-dino medalis, kuriuo apdova-nojo Lietuvos vyriausybė per-savo atstovybę. Dar nėra ži-noma, kas bus tas laimingas, bet visi Omahos lietuviai la-bai džiaugiasi, kad nėra už-

miršti savo senos tėvynės.
Pradėjo kitą biznį
Feliksas Petručionis su sū-num jau nuo seniai turėjo už-eigą Omahos mieste ir gerai vertėsi.

Dabar su kitu sūnumi atida-rė grosernę prie savo namo ir savo name. Geram žmogui tai ir čia biznis gerai eis.

Medžiotojai

Dabar pas mus prasidėjo fazanų medžioklė. Lietuviai, ypač jaunesnieji, važiuoja me-džioti ir turi gerų sekmių. Vienas žmogus gali nušauti 20 arba 30 fazanų į dieną. Bet valdžia neleidžia išsivežti dau-giau negu 5 fazanus kiekvie-nam žmogui. Taigi, vyrai ima žmonas, vaikus ir kitus su sa-vimi, kad ir jiems būtų dalis medžioklės ir kad neprasižen-gus prieš medžioklės taisyk-les. **Vietinis**

LUSTER-FOAM GIVES TEETH THE MOST MARVELOUS LUSTER AND SPARKLE.
Reaches decay-ridden "Blind Spots" that ordinary pastes, powders... even water... may not enter.
It's here! The most delightful, different tooth paste you ever heard of. When saliva and brush touch the NEW formula Lusterine Tooth Paste, supercharged with Luster-Foam detergent, it instantly springs into an amazing "bubble bath" that makes your mouth tingle with life. So fine it surges into and cleans danger spots that ordinary dentifrices may never even have reached. Cleans and polishes areas where some experts say up to 98% of decay starts.
Get the big 25¢ tube, or better still, the double-size 40¢ tube containing more than 1/2 pound of tooth paste. At any drug counter. Lambert Pharmaceutical Co., St. Louis, Mo.
THE NEW FORMULA LISTERINE TOOTH PASTE
Supercharged with *Luster-foam*

A. + A. PETRAS MAULIS
Mirė spalio 28 d. 1939 m. 11:15 val. ryto, sulaukęs pu-sės amžiaus.
Gimęs Lietuvoje, Tauragės apskrityje, Upėnos parapijoje ir Upėnos mieste.
Amerikoje išgyveno 39 met.
Paliko didelėmė našlūdinė: seserį Marijoną ir švogerį Ni-kodemą Mockinius, sesers duk-terį Adele, jos vyrą Viktorą Kuchuk, sesers sūnų Clarence, brolio dukterį Barioną Petrai-tienę ir jos šeimą, brolio duk-terį Marijoną Mikšienę ir jos šeimą ir daug kitų giminių ir pažįstamų.
Kūnas pašarvotas 7019 So. Maplewood Ave., tel. Prospect 4292.
Laidotuvės įvyks antradienį, spalio 31 d. 18 namų 8 val. ryto bus atlydėtas į Gimimo Patalės švč. par. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydė-tas į Šv. Kazimiero kapines.
Nuosirdžiai kviečiame visus gimines, draugus-ges ir pažį-stamus-as dalyvauti laidotuvėse.
Nulūdinė: Sesuo, švogeris ir visi Gimines.
Laidotuvių direktorius John F. Eudeikis, tel. Yards 1741.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI NARIAI CHICAGOS, CIGEROS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
DYKAI KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

Anthony B. Petkus 6834 So. Western Ave. GROvehill 0142 1410 S. 49th Court CICero 2109
Lachawicz ir Sunai 2314 West 23rd Place Phone CANAL 2515 Skyrius 42-44 E. 108 St. Phone PULLMAN 1270
J. Liulevičius 4348 S. California Ave. Phone LAFayette 3572
S. P. Mazeika 3319 Lituanica Avenue Phone YARDS 1138-1139
Antanas M. Phillips 3307 Lituanica Ave. Phone YARDS 4908
I. J. Zolp 1646 West 46th Street Phone YARDS 0781-0782
Albert V. Petkus 4704 S. Western Ave. Tel. LAFayette 8024
P. J. Ridikas 3354 So. Halsted St. Telefonas YARDS 1419

Yra Pigūs Ir Pelningi. Pabandykite. Remkite tuos visus, kurie skelbiasi "Drauge"

PAGEIDAUTINA JAUNIMUI PASKAITŲ APIE LIETUVĄ

Chicago lietuviai sužavėti nadingas paskaitas laiko. prof. K. Pakšto paskaitomis Vilniaus, Lietuvos ir Pabaltijo valstybių aktualiais klausimais. Pasiklausyti susirenka daugiausia vyresnieji lietuviai. Dėl kokių priežasčių mažai jaunimo dalyvauja? Ar jis nėra paragintas, ar tas paskaitų laikas jaunimui nepatogus, ar kitkas. Kas kas, bet moksleiviai, akademikai ir šiaip visas lietuvių jaunimas turėtų labiau už vyresniuosius domėtis kas šiais laikais dedasi pasaulyje, ypačingai Lietuvoje. Ne vien tėvynės meilė ir išsilgimas, bet ir nadingų pasaulio žinių išgirsti iš gyvų profesorius žodžių turėtų visus sutraukti. Lietuvoje panašiomis progomis jaunimo būna kimšte prikimštos salės, kada tos ar kitos šalies žinovai kokias nors

VISŲ LIETUVIŲ DĖMESIUI

Prašome perskaityti ir neužmiršti

Lietuva atsirado ypatingose sąlygose: vieni jai pranašauja etnografinių sienų atstatymą, o kiti nepriklausomybės susiaurinimą; vieni jai gražina ir Vilnių ir Klaipėdą, o kiti abejingai žiūri net ir į Kauno ir kitų miestų likimą; vieni mato iš Sovietų globos apsaugą, o kiti pavojų; vieni įžiūri Lietuvos ekonominės būklės pagerėjimą, o kiti blogėjimą; pas vienus lietuvius yra gajus optimizmas, o pas kitus tamsus pesimizmas; vieni yra pasiryžę dirbti, o kiti užmigti. Tai pavojingi apsišėkimai. Jie turi būti skubiai išaiškinti ir į atitinkamas vėžes įstatyti. Čia kalbamam tikslui Chicagoje sudarytas iš visų srovių Lietuvai Gelbėti Komitetas šaukia visuomeninį susi-

Y. C. White, Arizona valstybės gubernatoriaus sekretorius, inspektuoja valstybinės protu sergantiems ligoninės žmogūdes Winnie Ruth Judd kambarį, iš kurio ji pabėgo. Lova buvo taip pataisyta, kad atrodė lyg ji miega. (Acme teleph.)

Administratoriaus Pranešimas

Sulaukus "Draugo" 30-ties metų gyvavimo malonu pasidžiaugti jo nuveiktais Bažnyčiai ir Tėvynei darbais. Taigi lapkričio 19 d., Shoreland Hotel, ruošiamas bankietas, kuriame prisiminsime mūsų katalikiško dienraščio 30-ties metų darbuotę ir kartu bus atidaromas vajas praplėsti mūsų dienraščio įtekmę į lietuvių visuomenės gyvenimą. Bankieto tikslai po \$2.00.

Šeštadienį prieš bankietą bus išleistas padidintas "Draugo" numeris, į kurį prašome mūsų bizniierių patalpinti savo pagarsinimus, nes jie bus dedami papiginta kaina. Taip pat bus įvesta į mūsų dienraščio JAUNIMO ir MOKYTOJŲ skyriai ir tad prašome mūsų prietelių paramos mūsų dienraščio šioje naujoje kuryboje.

"DRAUGO" 30 METŲ GYVAVIMO PAMINĖJIMO NUMERIO APGARŠINIMŲ SĄLYGOS

- 1. Skelbimai 50c už eilę.
2. Su kiekvienu skelbimu \$5.00 vertės gausite vieną tikietą ir Bankietą ir paminėjimą "Draugo" Boosterių kampelyje.
3. Su kiekvienu skelbimu \$2.00 vertės gausite ir paminėjimą "Draugo" Boosterių kampelyje.
4. Kiekvienas mokantis \$2.50 už 30 metų Paminėjimo Bankieto tikietą, bus paminėtas "Draugo" Boosterių kampelyje.
5. Vien paminėjimas "Draugo" boosterių kampelyje ne mažiau \$1.00.
6. Bankieto tikietas \$2.00.

Jums labai dėkingas, KUN. J. MAČIULIONIS, M.I.C., "Draugo" Administratorius. S. Tikietus jau galima gauti "Draugo" ofise. Skubėkite nusipirkti ar užsakyti telefonu: CANal 7790.

ALEX ALESAUSKAS & SONS Wholesale Furniture Co. 6343 So. Western Avenue REPUBLIC 6051

MURINE FOR YOUR EYES Night and Morning. Dėl akių pavargusių nuo Saulės, Vėjo ar Dulkių, vartokite kelis lašus Murine: Palengvina nuovargio šias akis. Saugus Kūdikiams ir Suaugusiems. Visose Vaistinėse. Write for Free Book "A World of Comfort for Your Eyes" MURINE COMPANY DEPT. H.S. CHICAGO

Remkite tuos visus, kurie skelbiasi "Drauge" Skelbimai "Draugo" CLASSIFIED Skviriuje

meny, kviečiant gerb. Prelegentą, iš kitos pusės, suburti į šias paskaitas skaitlingai liet. jaunimą ir visuomenę, kad atsiektume šiuo svarbiu momentu keleriopų tikslų gelbėti mūsų gimtajam kraštui. Agr. S. J.—tė

Stabmeldis - Bedievis

Neseniai centrinė bolševikų bedievių taryba sprendė klausimą, ar galima priimti į bolševikų bedievių veikėjus žmogus, kuris yra naujosios geramųjų stabmeldžių narys. Taisai žmogus buvo iš Vokietijos. Jis anksčiau priklausė laisvininkų, laisvamanių srovei. Jis prašėsi priimamas ir sekė: nuslopinus marksininkų laisvamanių srovę, Vokietijoje bedieviai liko tik viena galimybė, būtent, įsirašydinti naujųjų Rozenbergo vadovaujamųjų stabmeldžių srovėn, kuri kovojo su tikyba. Maskvos bedieviams tās įrodymas buvo geras, ir jį priėmė bedievių srovėn.

Prof. K. Pakštas Rytoj Kalbės Marquette Parke

Antradienio vakare, spalio 31 d., prof. K. Pakštas Vilniaus krašto ir kitais svarbiais tautos reikalais kalbės Švč. Panelės Gimimo parapsalėj, Marquette Parke.

Tai bus minėjimas Vilniaus atgavimo, nes Lietuvos kariuomenė į senąją mūsų tautos sostinę įmaršavo praėjusį šeštadienį.

Į PAKLAUSIMUS DEL KALEDINIŲ PLOTKELIŲ

Pranešama, kad šiuo laiku galime pagaminti plotkelių užtekčiai visoms Amerikos lietuvių parapijoms. Plotkelės yra pilno dydžio, spalvotos ir su lietuviškais užrašais. Pavyzdžiui: "Linksmų Kalėdų" ir "Garbė Dievui Aukštlybėse."

Šiuo laiku plotkelių jau užsisakė ir Londono lietuvių klebonas.

Visi norintieji prašome kreiptis: Bro. Vladas Cibulskis, 2334 So. Oakley Ave., Chicago, Illinois

Kviečiu visus kaimynus, draugus ir pažystamus naudotis mano patarnavimu. Midwest Service Station PATARNAUJA LIETUVIAI Range Aliejus, Gasas, Aliejus, Lubrikacija ir Mašinų Plovimas. Tire ir Battery Service - 24 valandų Patarnavimas. 2335 South Western Avenue TELEFONAS CANAL 3764 Vic Juknis, sav.

Pranešimai

TOWN OF LAKE. — Namų Sav. ir Piliiečių klūbo susirinkimas įvyks antradienį, spalio 31 d., 8 val. vak., parapijos svetainėj. Visi nepamirškite atsilankyti. Klūbo valdyba

SHE LOST 20 POUNDS OF FAT

Feel full of pep and possess the slender form you crave—you can't if you listen to gossip. To take off excess fat go light on fatty meats, butter, cream and sugary sweets—eat more fruit and vegetables and take a half teaspoonful of Kruschen Salts in a glass of hot water every morning to eliminate excess waste. Mrs. Elma Verille of Havre de Grace, Md., writes: "I took off 20 lbs.—my clothes fit me fine now." No drastic cathartics—no constipation—but blissful daily bowel action when you take your little daily dose of Kruschen.

UNIVERSAL RESTAURANT Vestuvėm, Krikštynom ir Kitiems Bankietam Sutekiam Patarnavimą. Linksmas Patarnavimas Visiems 750 W. 31st Street A. A. NORKUS, sav. Tel. Victory 9670

TURTAS VIRŠ - - - - - \$3,500,000.00

ATSARGOS KAPITALAS - \$250,000.00 Dabar mokam 3 1/2% už padėtus pinigus. Duodam paskolas ant namų 1 iki 20 m.

STANDARD FEDERAL SAVINGS and LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO 4192 ARCHER AVENUE SAVINGS FEDERALLY INSURED JUSTIN MACKIEWICH, Pres.

NAUJAUSI IR GERIAUSI RAKANDAI PIGIAUSIA KAINA — CASH ARBA LENGVAUSI ĮMOKĖJIMAIS Barskis Furniture House, Inc. "THE HOME OF FINE FURNITURE" SINCE 1904 1748-50 W. 47th St. Phone Yards 5069

PALAIMINTO RAMONŲ LULL KASDIENINĖS MINTYS Iš angliško vertė Kcn. Ant. M. Karušiškis

Spalių 30 Diena Nemanyk, nė nekalkbėk nuolatai apie tavo priešg, kad tu nekenktėtumei nepriėriėriėgai iš jo priežasties.

PAMOKSLŲ Kunigai turėty įsigyti Vyskupo Petro Pranciškaus Būčio, M.I.C. parasytą 400 puslapių knygą. Kaina \$1.75 "DRAUGAS" 2334 So. Oakley, Ave. Chicago, Ill.

Listen to and Advertise over PALANDEGH'S YUGOSLAV RADIO Folk Songs and Music Tamberitza Orchestra Station WVAE, Every Sunday 1 to 2 536 S. Clark St., Chicago — Har. 3008

THE BRIDGEPORT KNITTING MILLS F. SELEMONOVICH SVETERIŲ KRAUTŲ VĖ ATDARA KAS DIENA — IR VAKA RAIS IR SEKMA DIENIAIS Telefonas VICTORY 3486 604 WEST 33RD STREET CHICAGO, ILL.

CLASSIFIED PARDAVIMŲ BARGENAI 16 šletų kampinis mūrinis namas; mėnesinė rėnda virš \$500. Kaina tikrai \$15,000.00. Ši namą gali pirkti ir neturintis pinigų, nes gali gauti tiek paskolos, už kiek namas pariduoda. Kitas 2 šletų gražus kampinis mūrinis namas, po 5 ir 6 kambarius apšildomas, mūrinis garzdžius, arti Marquette Parko, vertas \$12,000, pariduodas už \$8,500. 2 šletų medinis po 5 ir 5 kambarius, pimas šletas apšildomas; cementinis beismontas, 2 karų garzdžius, arti parko ir bulvaro, kaina tikrai \$3,000. Per mane pirkdami pirksite iš Reclerly (reklizerių) savininkų. Ir taip nusipirksite daug pigiau ir turėsite pelningą pirkinį. Tėisingas patarnavimas. Chas. Ulrich (Urnikas) 2500 W. 63rd St., 2 aukštas Room 4. Rytas.

RENDON KAMBARIAI Rendon 2 pagyvenimais, po 3 kambarius, geras, elektra maudynės, šiltas vanduo ir šilma ir vis patogumai randasi. Su rakandais ar be rakandų. Renda \$25.00 mėnesį ir aukščiau. Kas nori gyventi gražioj vietoj prie parkų, atsilaukite: 536 So. Lawndale Avenue.

ISPARDAVIMO BARGENAI Už \$6,700 galima nusipirkti 2 šletų mūrinį namą 7315 Princeton Ave. Už \$3,000 galima nusipirkti gražų 2 šletų plytų namą Marquette Road 3414 Western Avenue. Už \$6,750 galima gauti patraukly 6 kambarių plytų bungalow, California Ave., netoli 62nd Street. LACEY, 5741 LaSalle Street Phone Englewood 1680.

RENDAI 3 dideli kambariai, naujai įrengta. Galima gauti su šilma peilium ar be. Tinkamas advokato ar daktaro ofisui ar mažai firmai. 2366 Blue Island Ave., tel. Canal 2338.

PARDAVIMŲ NAMAI Vienas dviejų aukštų, 4321 South Campbell Avenue; antras taigai dviejų aukštų, 4157 Marmora Ave. Kreipkitės į Tėvus Marjonus, 2334 So. Oakley Ave., Chicago, Illinois.

POCAHONTAS Mine Run 15 gelaustų maunų; daug dūkių šilma. Perkaime 5 tonas ar daugiau už toną \$7.65. PETROLEUM CARBON COKE, perkant 5 tonus ar daugiau, tonas...\$7.40. Sales Tax Eksta.